

Til lovforslag nr. L 198. Betænkning afgivet af kulturudvalget den 20. maj 1987

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed

(Danmarks Radio)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til ministeren for kulturelle anliggender, som denne har besvaret skriftligt og i samråd.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Danske Lytteres og Fjernseeres Fællesforbund,

Jakobsen, V. A., radiorådsmedlem for Aktive Lyttere og Seere,

Kontaktudvalget i Danmarks Radio, TV-byen, og

Personalerepræsentanter fra Danmarks Radio.

Et af udvalgets spørgsmål til ministeren for kulturelle anliggender og dennes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Idet der henvises til det skriftlige svar fra ministeren for kulturelle anliggender på samrådsspørgsmål A, der er optrykt som bilag til betænkningen, skal udvalget bemærke, at man lægger vægt på, at intet program skal hindres i at blive udsendt, fordi den angrebne part ikke vil medvirke, og at udtrykket »et rimeligt balanceforhold« ikke gælder den enkelte udsendelse.

Et mindretal (Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) ønsker endvidere at udtale, at det i § 11 omhandlede programråd efter mindretallets opfattelse ud over repræsentation fra de i bemærkningerne til bestemmelsen nævnte orga-

nisationer m.v. skal bestå af 1 medlem fra hver af de i § 12 omhandlede amtsprogramråd.

Der er af ministeren for kulturelle anliggender og af nogle mindretal stillet en række ændringsforslag, hvorom henvises til de ledende bemærkninger.

Herefter indstiller et *mindretal* (Det Konservative Folkeparti, Venstres, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren for kulturelle anliggender stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1, 3, 4, 5, 6, 7 og 8 stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1, 3, 5, 6, 7 og 8 stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget), der er medforslagsstiller til ændringsforslag nr. 4, indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling med følgende begrundelse:

Fremskridtspartiet har vel fra første færd været det parti, der har sloget mest for at få Radiorådet nedlagt.

Endvidere har mindretallet kæmpet for at få reklamefinansieret radio og TV.

Nærværende lovforslag går ud på, at Radiorådet sammensættes således, at politikere ikke mere kan have sæde i Radiorådet, hvilket mindretallet ikke har sympati for. For det første mener mindretallet ikke, at man skal diskriminere folk, fordi de er politikere, og for det andet, er det stadig væk Folketingets finansudvalg, der skal fastsætte licenserne, og i den situation mener mindretallet ikke, det er forkert, at politikere kan have sæde i Radiorådet. Det ville have været en anden sag, hvis Danmarks Radio selv havde sørget for sine indtægter.

Mindretallet kan heller ikke se, hvorfor medarbejderrepræsentanter skal have sæde i Radiorådet. Danmarks Radios medarbejdere har allerede så stor indflydelse på det, der bliver sendt ud, at dette må være rigeligt.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (S og SF):

1) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af § 8 affattes *stk. 1* således:

»Danmarks Radio ledes af en bestyrelse på 13 medlemmer, som beskikkes af ministeren for kulturelle anliggender. 2 medlemmer (formanden og næstformanden) udpeges af ministeren for kulturelle anliggender, 9 medlemmer udpeges af Folketinget, og 2 medlemmer udpeges af de fastansatte medarbejdere i Danmarks Radio.«

Af *ministeren for kulturelle anliggender*, tiltrådt af et *mindretal* (KF, V, RV og KRF):

2) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af § 8 affattes *stk. 1* således:

»Danmarks Radio ledes af en bestyrelse på 11 medlemmer, som beskikkes af ministeren for kulturelle anliggender. 1 medlem (formanden) udpeges af ministeren for kulturelle anliggender, og 9 medlemmer udpeges af Folketinget. De fastansatte medarbejdere i Danmarks Radio udpeger 1 medlem. Ministeren for kulturelle anliggender beskikker næstformanden blandt de medlemmer, der er udpeget af Folketinget.«

Af *ministeren for kulturelle anliggender*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

3) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af § 8, *stk. 2*, udgår ordene »eller en ny repræsentant«.

Af et *mindretal* (S og FP):

4) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af § 8 udgår *stk. 3*.
Stk. 4 bliver herefter *stk. 3*.

Af *ministeren for kulturelle anliggender*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

5) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af § 9 affattes *stk. 3* således:

»*Stk. 3*. Ministeren for kulturelle anliggender fastsætter en vedtægt for Danmarks Radio efter forslag udarbejdet af bestyrelsen.«

6) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af *kapitel 2* indsættes efter § 14 som ny paragraf:

»§ 14 a. Ministeren for kulturelle anliggender kan efter forhandling med finansministeren stille en statsgaranti til sikring af opfyldelsen af de pensionsforpligtelser, der påhviler Pensionsfonden for Danmarks Radios Tjenestemænd.«

7) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:
»01. I § 15 l indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2*. I tilfælde af udtræden udpeges et nyt medlem eller en ny repræsentant for den resterende del af beskikkesesperioden.«

Stk. 2-5 bliver herefter *stk. 3-6*.«

Til § 2

Af et *mindretal* (S og SF):

8) *Paragraffen* affattes således:

»§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1988.«

Af *ministeren for kulturelle anliggender*, tiltrådt af et *mindretal* (KF, V, RV og KRF):

9) Paragraffen affattes således:

Til nr. 6

»§ 2

Loven træder i kraft den 1. oktober 1987. Bestemmelsen i § 8 om beskikkelse af bestyrelsen træder dog i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Medarbejderne bør have ret til at vælge 2 bestyrelsesmedlemmer med samme pligter og rettigheder som de øvrige bestyrelsesmedlemmer. Der foreslås valgt én person, der er ansat som programmerarbejder (journalist) i Danmarks Radio, og én person, der kommer fra administration/teknik-siden i Danmarks Radio. En sådan kombination vil give den største faglige indsigt både som medarbejderrepræsentanter og som indsigtfulde bestyrelsesmedlemmer, der rent teknisk kan være til hjælp for den samlede bestyrelse. Forslaget er i overensstemmelse med den tradition, der i øvrigt er skabt for, at medarbejderne skal sidde som fuldgyldige bestyrelsesmedlemmer. I et aktieselskab ville der f.eks. i en bestyrelse af den foreslåede størrelse skulle sidde 4 medarbejdere, der alle ville have fuld stemmeret. Det forekommer derudover rimeligt, at man i Danmark følger traditionen op fra de andre nordiske lande med medarbejderrepræsentanter som fuldgyldige medlemmer af bestyrelsen for de nationale radio- og tv-stationer.

Til nr. 4

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at det må være overladt til de enkelte valggrupper at afgøre, hvem der skal udpeges.

Til nr. 5

Det findes hensigtsmæssigt at anvende samme formulering vedrørende udformning af institutionens vedtægt, som er anvendt i lovens § 15 1, stk. 5, vedrørende TV 2.

I forbindelse med udformningen af en ny styrelsesordning for Danmarks Radio m.v., herunder bestemmelser om forholdet mellem Danmarks Radio som en selvstændig offentlig institution og staten, er det konstateret, at Pensionsfonden for Danmarks Radios Tjenestemænd ikke har tilstrækkelig formue til forsikringsmæssig dækning af sine forpligtelser.

Der vil blive taget skridt til at sikre, at fonden bringes op på det beløb, som sætter fonden i stand til at opfylde sine forpligtelser.

Da det nuværende tidspunkt ikke er afklaret, over hvilken periode dette mål nås, finder man det rigtigt, at ministeren for kulturelle anliggender efter forhandling med finansministeren bemyndiges til at stille en statsgaranti til sikring af opfyldelsen af pensionsforpligtelserne over for de tjenestemænd, der er ansat i Danmarks Radio.

Til nr. 7

Da det findes hensigtsmæssigt, at der også for bestyrelsen for TV 2 udtrykkeligt fastsættes en bestemmelse i tilfælde af et medlems udtræden, foreslås i § 15 1 indført en bestemmelse om, at der i tilfælde af udtræden udpeges et nyt medlem eller en ny repræsentant for den resterende del af beskikkelsesperioden.

Til nr. 8

Det er nødvendigt, at der afsættes tilstrækkelig tid til at afløse det nuværende radiatoråd og gennemføre de foreslåede procedurer i forbindelse med bestyrelsesvalget.

Til nr. 9

Den ny bestyrelse etableres snarest med henblik på tiltræden den 1. oktober 1987. Radiorådet fungerer indtil den 1. oktober 1987 på det gældende lovgrundlag.

Annelise Gotfredsen (KF) Connie Hedegaard (KF) Flemming Jensen (KF)

Per Stig Møller (KF) Helge Sander (V) Hanne Severinsen (V) nfm. Poulgaard (FP)

Inger Stilling Pedersen (KrF) Poul Nielson (S) Søren Hansen (S) Jytte Hilden (S)

Qvist Jørgensen (S) Jimmy Stahr (S) Tastesen (S) Birthe Hansen (SF)

Ingerlise Koefoed (SF) fmd. Bilgrav-Nielsen (RV)

Partierne CD og VS havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag 1**Et af udvalgets spørgsmål til ministeren for kulturelle anliggender og dennes svar herpå:***Spørgsmål nr. 28:*

»Under henvisning til henvendelsen af 17. marts 1987 fra kontaktudvalget i Danmarks Radio, jf. bilag 5, side 1 nederst og 2 øverst for så vidt angår bemærkninger til §§ 7 og 13-15, ønsker udvalget oplyst, om de pågældende bestemmelser ikke skal opfattes som en ordning, der er i overensstemmelse med det, der er anført i Finansministeriets cirkulære af 5. april 1984 om indtægtsdækket virksomhed, jf. vedlagte.

I benægtende fald ønskes oplysninger om forskellene og begrundelsen for disse.«

Svar:

I anledning af spørgsmålet skal man efter brevveksling med Danmarks Radio oplyse, at det lægges til grund, at eksternt salg (indtægtsdækket virksomhed) skal følge principperne i Finansministeriets cirkulære af 5. april 1984. Dette gælder såvel driftsøkonomisk som i henseende til bevillingsstyring.

Bilag 2**Ministeren for kulturelle anliggenders skriftlige svar på samrådsspørgsmål A:****Spørgsmål A:**

»Udvalget anmoder om en uddybning af den i lovforslaget foreslåede § 6, stk. 1, navnlig for så vidt angår kravene om kvalitet, alsidighed og mangfoldighed i programudbudet, jf. 3. punktum.«

Svar:

Således som alsidighedsbegrebet er uddybet i den beskrivelse, som findes i lovforslagets bemærkninger, indeholder det de væsentligste af de elementer, som naturligt indgår i forståelsen af ordet mangfoldighed.

Når jeg er af den opfattelse, at det er naturligt også at nævne mangfoldigheden som et programprincip – forstået som det varierede programudbud, der henvender sig til hele befolkningen – er det ud fra den betragtning, at alsidighedsdiskussionen i den offentlige debat ofte koncentrerer sig om spørgsmålet om balance mellem modstående synspunkter inden for nyheds- og informationsformidlingen. Det indgår således også i uddybningen

af begrebet alsidighed, at særinteresser ikke må dyrkes ensidigt på bekostning af almenhedens synspunkter og holdninger.

For så vidt angår nyheds- og informationsformidlingen er det nu foreslået udtrykkeligt formuleret i lovteksten, at der lægges vægt på saglighed og upartiskhed.

Som det fremgår af lovens bemærkninger forudsætter begrebet upartiskhed, at Danmarks Radio som institution ikke tager stilling i kontroversielle spørgsmål, og at medarbejderne i Danmarks Radio ikke benytter deres stilling til at fremme personlige interesser. Endvidere indgår, at der må stræbes imod, at opfattelser, der er så væsentlige, at de har krav på almen interesse, i et rimeligt balanceforhold kommer til udtryk i Danmarks Radios programvirksomhed.

De nævnte principper kommer konkret til udtryk i kravet om, at personer, institutioner m.v., der er genstand for angreb som led i Danmarks Radios programvirksomhed, principielt gives mulighed for at komme til orde i debatten i et rimeligt balanceforhold.